

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

موضوع: اختلال سلوک (CD) در کودکان

نام مهارت آموز: مائده سادات ابوالقاسمی

۱۴۰۰۳۱۱۸۱۵۸۹

نام استاد: سرکار خانم دکتر اولاد قباد

دانشگاه فرهنگیان
Farhangian University

مقدمه:

اختلال سلوک یکی از رایج ترین اختلالات دوره کودکی است و از عمده ترین دلایل ارجاع به مراکز درمانی است. این اختلال الگوی رفتاری پایدار، با مشخصه، پرخاشگری و تجاوز به حقوق دیگران است. کودکان مبتلا به اختلال سلوک به شدت در معرض طرد همسالان، عملکرد ضعیف تحصیلی افزایش رفتار پرخاشگرانه و همچنین آماده ابتلا به اختلال های خلقی، مصرف مواد و بزهکاری و اختلال شخصیت ضد اجتماعی در بزرگسالی هستند. شیوع اختلال سلوک در دهه های گذشته افزایش یافته و ممکن است در محیط های شهری بیشتر از محیط های روستایی می باشد.

اختلال

سلوک (CD)

چیست؟

اختلال سلوک (Conduct Disorder)

اختلال سلوک (CD) نوعی اختلال رفتاری است که در آن کودک رفتاری کاملاً ضداجتماعی و مخرب از خود بروز می دهد و استانداردها و قوانین اساسی اجتماعی را نادیده می گیرد.

درواقع اختلال سلوک، مجموعه ایست از رفتارهای پایدار مانند پرخاشگری، هنجارشکنی، تجاوز و ضایع کردن حق دیگران.

اختلال

سلوک (CD)

چیست؟

از مهم ترین آثار مربوط به اختلال سلوک می توان پرخاشگری، عدم سازگاری اجتماعی، روابط ضعیف میان فردی، طرد شدن از گروه هم سن و سالان، کمبودهای تحصیلی، کمبود در مهارت های حل مسئله و نقایصی در توجه و تفکر را می توان نام برد، که در این میان عدم سازگاری اجتماعی به عنوان یکی از مهمترین مسائل درگیر با کودکان مبتلا به اختلال سلوک هست به نظر می رسد. کودکان مبتلا به اختلال سلوک رفتارهای بین شخصی ملایم و بی طرفانه دیگران را به خاطر تمایل خصومت آمیز خود، غلط تفسیر می کنند.

دانشگاه فرهنگیان
Farhangian University

افرادی که به این اختلال مبتلا هستند، از نظر رفتار در ۴ دسته قرار می گیرند:

- افرادی که رفتار تهاجمی دارند. (مانند بی رحمی به حیوانات)

گروه ۱

- افرادی که رفتار مخرب دارند. (مانند آتش سوزی و خرابکاری)

گروه ۲

- افرادی که رفتاری فریبنده دارند. (مانند سرقت و دروغگویی)

گروه ۳

- افرادی که قوانین را نقض می کنند (مانند فرار از خانه)

گروه ۴

۱. پر خاشگری

کودکان و نوجوانان مبتلا رفتارهای پر خاشگرانه انجام می دهند و به دیگران آسیب می رسانند. پر خاشگری افراد معمولاً به صورت رفتارهای زیر بروز پیدا می کند:

۱

- به دیگران زور می گویند و قلدری می کنند و یا آن ها را تهدید می کنند.

۲

- در دعوای فیزیکی پیش قدم می شوند.

۳

- برای آسیب رساندن به دیگران از وسایل خطرناک استفاده می کنند.

۴

- ممکن است دست به دزدی و یا زورگیری بزند.

۵

- حیوانات را مورد اذیت و آزار فیزیکی قرار می دهد.

علائم

اختلال

سلوک

دانشگاه فرهنگیان
Farhangian University

۲. خرابکاری و تخریب اموال:

رفتارهایی که به تخریب و آسیب املاک خصوصی منجر می‌شود. برای مثال کودک یا نوجوان مبتلا عمداً و به قصد وارد کردن صدمات جدی، جایی یا چیزی را آتش می‌زند؛ ممکن است دست به تخریب اموال دیگران بزند.

۳. دروغ‌گویی و دزدی و فریب کاری:

افراد مبتلا به این اختلال برای منافع شخصی خود به راحتی دروغ می‌گویند و قوانین و مقررات را زیر پا می‌گذارند. حتی ممکن است در برخی مواقع بدون درگیری با سایر افراد، از آن‌ها دزدی کنند، آن‌ها برای رسیدن به اهداف خود غالباً می‌توانند به خوبی صحبت کنند و با چرب‌زبانی دیگران را وادار کنند تا کاری که می‌خواهند را برای شان انجام دهند و هر جا که لازم باشد از پرخاشگری و زور هم استفاده می‌کنند.

۴. عدم پیروی از قوانین و مقررات:

افراد مبتلا به اختلال سلوک تحمل پیروی از قوانین و حتی چهارچوب های اخلاقی در تعاملات خود را ندارند و غالباً توانایی انجام کار گروهی را ندارند. حتی چون پایبند بودن به موازین اخلاقی برایش سخت است ممکن است بی دلیل دوستان خود را رها کند. در سنین قبل از ۱۳ سالگی با وجود مخالفت های والدین، دیر به خانه بازمی گردند و این افراد از مدرسه فراری هستند.

۵. عدم توجه و دقت بر کیفیت عملکرد خود:

افراد مبتلا به اختلال سلوک هیچ تلاشی برای بهبود عملکرد خود در محیط هایی چون مدرسه یا سرکار از خود نشان نمی دهند. در واقع این افراد عملکرد ضعیف خود را بر دوش سایر افراد می اندازند.

۶. عدم پشیمانی و عذاب وجدان:

این افراد بعد از آن که مرتکب خطا یا کار بدی می‌شوند، به هیچ عنوان احساس پشیمانی و عذاب وجدان نمی‌کنند. در واقع آن‌ها نسبت به پیامدهای اعمال خود در مقابل دیگران، به هیچ وجه دچار نگرانی نمی‌شوند.

۷. عدم همدلی و عاطفه با اطرافیان:

افراد مبتلا به این اختلال، به احساسات سایر اطرافیان خود اصلاً احترام نمی‌گذارد. در واقع آن‌ها تنها نگران پیامدهای اعمال خود نسبت به خودشان هستند و هیچ اهمیت و حقی برای سایر افراد قائل نیستند.

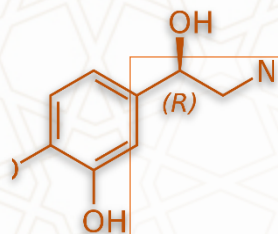
عوامل

ایجاد کننده

اختلال سلوک

علت بروز اختلال سلوک (CD) در کودکان پیچیده و چند وجهی است.

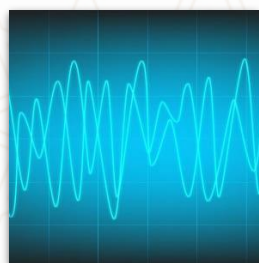
محققین و روانپزشکان اختلال سلوک را ناشی از تعامل بین عوامل بیولوژیکی، عوامل روانی و عوامل اجتماعی متعدد میدانند.

عوامل عصبی زیستی

عوامل مرتبط با والدین و خانواده

عوامل مرتبط با شرایط عصبی
(نورولوژی)

عوامل مرتبط با مدرسه

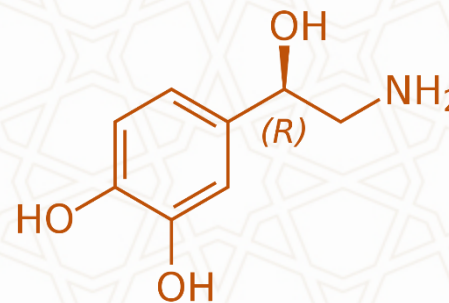
دانشگاه فرهنگیان
Farhangian University

عوامل

ایجاد کننده

اختلال سلوک

عوامل مرتبط با عصبی زیستی

مطالعات مختلف نشان دهنده درجه متوسطی از وراثت برای رفتارهای ضداجتماعی، تکانشگری، خلق و خوی نامتعارف، پرخاشگری و عدم حساسیت به تنبیه است.

شواهدی مبنی بر اینکه سطوح پایین آنزیم دوپامین بتا هیدروکسیلاز در پلاسما این کودکان وجود دارد که منجر به کاهش فعالیت سیستم نورآدرنرژیک در مغز می گردد.

سطوح پایین ۵-هیدروکسی ایندول استیک اسید (5 - HIAA) در CSF (مایع مغزی-نخاعی) با پرخاشگری و خشونت در نوجوانی ارتباط دارد.

سطح بالای تستوسترون نیز با پرخاشگری مرتبط است

دانشگاه فرهنگیان
Farhangian University

عوامل

ایجاد کننده

اختلال سلوک

عوامل مرتبط با والدین و خانواده

محیط خانه ای که فاقد ساختار و نظارت کافی با درگیری های زناشویی مکرر بین والدین و نظم و انضباط است منجر به رفتارهای ناسازگار در کودکان می شود.

والدین خشن همراه با پرخاشگری کلامی و فیزیکی نسبت به کودکان

کودکانی که در معرض خشونت خانگی مکرر قرار دارند

سابقه خانوادگی بزهکاری و رفتارهای مخرب در مراقبین کودکان

سوء مصرف مواد، به ویژه وابستگی به الکل در والدین

زندگی در شرایط اجتماعی، اقتصادی پایین همراه با ازدحام و بیکاری منجر به استرس اقتصادی- اجتماعی و عدم رسیدگی به کودکان میگردد

عوامل مرتبط با شرایط عصبی (نورولوژی)

و پرخاشگری در کودکان را نشان می (EEG) برخی از مطالعات ارتباط بین فعالیت الکتریکی مغز در حالت استراحت دهد. ■

توهین های (صدمه) عصبی روانشناختی به مغز در اوایل زندگی می تواند باعث نقص در زبان، حافظه و عملکرد اجرایی شود که منجر به قضاوت ضعیف و ناتوانی در برنامه ریزی و حل مشکل در موقعیت های بحرانی می گردد ■

تأخیر رشد (Developmental delays) باعث ضعف مهارت های اجتماعی، ناتوانی در یادگیری، ظرفیت عقلانی کمتر از حد متوسط می شود، بنابراین به مشکلات در یادگیری، مشکلات تحصیلی، عزت نفس پایین و تمایل کودکان به رفتارهای مخرب می انجامد ■

هرگونه آسیب مغزی، تشنج و آسیب عصبی می تواند به پرخاشگری منجر شود. ■

عوامل مرتبط با مدرسه

عدم تناسب تعداد معلم با شاگرد باعث افزایش نسبت کودکان به معلمان، عدم دریافت بازخورد مثبت از معلمان شد.

فقدان کارکنان حمایتی و مشاوره دهنده برای رفع مشکلات اجتماعی-اقتصادی در کودکان

قرار گرفتن در معرض خشونت گروهی

علائم

اختلال

سلوک

دانشگاه فرهنگیان
Farhangian University

۱. درمان شناختی-رفتاری کودک:

در این روش به کودک مهارت های حل مساله، مدیریت خشم، مهارت استدلال اخلاقی و... آموزش داده می شود. هدف از این روش درمان تغییر شکل تفکر و رفتارهای کودک است.

۲. خانواده درمانی:

در روش خانواده درمانی، خانواده ها می آموزند که چگونه رفتارهای مثبت خود را افزایش دهند. در واقع آنها یاد می گیرند که تکنیک های انضباطی اصلاحی را جایگزین شیوه های خشن قبلی کنند و از روش های حل مساله بهره ببرند.

۳. دارو درمانی:

اختلال سلوک میتواند دارای چندین بیماری همراه باشد که با تجویز دارو توسط پزشک معمولا روند بهبودی به خود میگیرند.

برای درمان اختلال کمبود توجه و بیش فعالی: داروهای مناسب مانند محرکها و غیرمحرکها
برای درمان افسردگی: داروهای ضد افسردگی

برای درمان پرخاشگری، اختلالات خلقی و اختلال دوقطبی: تثبیت کننده های خلقی
تثبیت کننده های خلق شامل تثبیت کننده های خلق و خوی معمولی مانند (داروهای ضد صرع) و آنتی سایکوتیک های نسل دوم هستند.

درمان

اختلال

سلوک

یکی از روش های درمان که امروزه بیشتر مورد توجه و مطالعه قرار گرفته است روش قصه درمانی است که تا کنون چندین گروه این کار را روی تعدادی از دانش آموزان ایرانی آزمایش کرده اند و در نتیجه دیده اند که قصه درمانی اثر مثبتی روی سازگاری اجتماعی مبتلایان گذاشته است.

دانشگاه فرهنگیان
Farhangian University

سادوک، بنیامین و سالاک، ویرجینیا (۱۳۸۲). خلاصه روانپزشکی (جلد سوم). ترجمه: نصرتا... پورافکاری، ۲۰۰۳. چاپ اول. تهران: شهرآب.

محمداسماعیل، الهه ۱۳۸۰. بررسی اعتبار، روایی و تعیین نقاط برش اختلال های پرسشنامه علایم مرضی کودکان بر روی دانش آموزان ۶-۱۴ ساله مدارس ابتدایی تهران. پژوهشکده کودکان استثنایی.

مقاله آموزشی کلینیک هم اندیشان

مقاله آموزشی کلینیک ذهن آرا